

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **J. C.**

skazanego za czyn z art. 200a § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2024 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Lubinie

z dnia 30 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 7/23

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej braku
orzeczenia o środku karnym, o którym mowa w art. 41 § 1a k.k. (w
brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2023 r.) i w tym
zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Lubinie.**

UZASADNIENIE

J. C. został oskarżony o to, że w dniu 9 lutego 2022 r. w [...], rejonu [...], za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, małoletniej X.Y. mającej wówczas poniżej lat 15, złożył propozycję obcowania płciowego w ten sposób, że wysyłał do małoletniej wiadomości o treści: „Chodzi o to że jesteś już dorosła fizycznie a nie psychicznie i masz 15 lat tak to uważaj na facetów bo możesz łatwo cnotę stracić bo nawet ja czuje pociąg masz warunki do kochania”, zaś z innych wiadomości wynikało, że chce się z pokrzywdzoną spotkać, czym zmierzał do jej realizacji, tj. o przestępstwo z art. 200a § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Lubinie wyrokiem nakazowym z dnia 30 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 7/23, uznał oskarżonego J. C. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 200a § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł (pkt I wyroku).

Nadto orzekł wobec oskarżonego:

- na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. i art. 39 pkt 2b w zw. z art. 43 § 1 k.k. zakaz kontaktowania się osobistego oraz za pośrednictwem systemu teleinformatycznego z pokrzywdzoną X.Y.. oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 50 metrów - na okres 3 lat (pkt II),

- na podstawie art. 46 § 2 k.k. nawiązkę w kwocie 2000 zł na rzecz pokrzywdzonej (pkt III).

- na podstawie art. 44 § 2 k.k. przepadek dowodu rzeczowego w postaci telefonu komórkowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych (pkt IV).

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 1485,83 zł i wymierzył mu opłatę w kwocie 450 zł (pkt V).

Wyrok ten uprawomocnił się bez wniesienia sprzeciwu z dniem 1 marca 2023 r.

Kasację od opisanego wyroku nakazowego wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części niezawierającej orzeczenia o środku karnym z art. 41 § 1a zdanie drugie k.k. (obecnie art. 41 § 1a pkt 2 k.k.), na niekorzyść oskarżonego J. C.. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zdanie drugie k.k., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego J. C. jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występki z art. 200a § 2

k.k., środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji gdy z treści art. 41 § 1a k.k. zdanie drugie - w brzmieniu obowiązującym zarówno w dacie popełnienia czynu, jak i orzekania - wynikało, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio jest obligatoryjne" - i wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Lubinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlegała uwzględnieniu w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron. Obraza prawa materialnego ma miejsce m.in. przypadku, gdy sąd nie zastosuje określonego przepisu, chociaż jego zastosowanie było obowiązkowe. Przypadek taki zaistniał w rozpatrywanej sprawie, bowiem Sąd meriti nie zastosował wobec oskarżonego J. C. przepisu art. 41 § 1a zdanie drugie k.k., chociaż miał obowiązek to uczynić. Wymieniony przepis stanowił, że w razie skazania oskarżonego za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego sąd orzeka środek karny w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi - na czas określony albo dożywotnio. Nie uzależniał przy tym orzeczenia tego środka karnego od ustalenia, że czyn sprawcy pozostawał w związku z funkcjonalnym zakresem prowadzonej przez niego działalności. Przypisany J. C. czyn zakwalifikowany z art. 200a § 2 k.k. niewątpliwie jest przestępstwem przeciwko wolności seksualnej popełnionym na szkodę małoletniego [zob. np. K. Lipiński (w:) J. Giezek (red.), Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz, Warszawa 2021, teza 4 do art. 200a], zatem nieorzeczenie wobec oskarżonego wspomnianego środka karnego skutkuje rażącym naruszeniem prawa - art. 41 § 1a zdanie drugie k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2023 r. - zob. art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw - Dz. U.

poz. 2600 ze zm.; obowiązująca obecnie inna redakcja art. 41 § 1a k.k. utrzymuje obligatoryjność orzeczenia przedmiotowego środka karnego).

Stwierdzenie, że sygnalizowane w kasacji uchybienie rzeczywiście zaistniało, nakazywało uchylić wyrok w zaskarżonej części, tj. niezawierającej orzeczenia o środku karnym, o którym mowa art. 41 § 1a k.k., w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2023 r. (art. 425 § 2 zd. drugie k.p.k. dopuszcza zaskarżenie braku określonego rozstrzygnięcia) i przekazać sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Lubinie, który wyda stosowne orzeczenie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW]

[ał]